

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Berg en Dal
T.a.v.
Postbus 20
6560 AA GROESBEEK

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer

Onze referentie
1418263

Datum 25 juli 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Naam Molen de Duffelt
Adres Botsestraat 25
Postcode/plaats 6579JA Kekerdom
Gemeente/provincie Berg en Dal; Gelderland;
Monumentnummer 35816

Geacht college,

Op 12 juli 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de weigering van de omgevingsvergunning in uw besluit op bezwaar in stand te laten. Om tot een positief advies te komen is het nodig dat de bouwmuur wordt uitgevoerd met misbaksels.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

De bouwmuur ter rechterzijde van de ingang is in afwijking van de Omgevingsvergunning niet met misbaksels uitgevoerd maar opgetrokken in grijze (moderne) strengperssteen. U vraagt mij in besluit op bezwaar om advies.

Motivering

Hartelijk dank voor uw adviesverzoek aan mij. Ik waardeer uw inzet om tot een goede afweging te komen. Daarin dient u het belang van behoud van het rijksmonument af te wegen ten opzichte van het belang van de eigenaar om de huidige situatie vergund te krijgen. Aan mij vraagt u advies ten aanzien van het uitgevoerde plan en de aangevoerde argumenten. Ook vraagt u mij te adviseren over eventuele herstelmaatregelen / herstel mogelijkheden.

Allereerst wil ik benadrukken dat ik de realisatie van de ontmoetingsruimte en werkplaats onder de molen De Duffelt aan de Botsestraat 23 in Kekerdom zeer positief vindt. De noodzaak van en de oplossing voor het creëren van extra ruimtes is begrijpelijk en acceptabel en het ontwerp van de ontmoetingsruimte heeft weliswaar een moderne uitstraling maar wordt/is op zich mooi geïntegreerd in het beeld van de molen en de belt. Het is dan een volgende toevoeging in het voortschrijdende gebruik en de (vernieuwde) functie van de molen.

Niet geslaagd en vooral zeer storend is de nieuwe muur met grijze strengpersstenen rechts van de invaart of inrijpoort. Deze muur tast qua materialisering en uitstraling de beeldwaarde van het ensemble van molen met molenbelt en inrijpoort teveel aan en is niet akkoord. Een deel van de geschiedenis, als toevoeging van na 1985, en de verschijningsvorm van de molen is nu verdwenen.

De muur met strengpersstenen trekt als onderdeel van de uitbouw van de ontmoetingsruimte teveel de aandacht, terwijl het uitgangspunt was om de ingreep ondergeschikt en terughoudend, dus geheel of gedeeltelijk geïntegreerd in de molenbelt, uit te voeren om de molen en de molenbelt met inrijpoort herkenbaar en beleefbaar te houden. Alleen aan de zijkant van de uitbouw zou een nieuwe muur in afwijkend materiaal opgetrokken mogen worden. De huidige verschijningsvorm is ook tegen de afspraak in. De muur hoefde voor de werkzaamheden niet gesloopt te worden. De muur was ook niet slecht. De misbakselmuur hoefde ter behoud alleen gerestaureerd te worden. Een en ander komt voort uit het feit dat het alternatief van een steil grastalud met unibloc bags als bekleding van de molenbelt bouwtechnisch niet haalbaar blijkt.

Dan zal ik nog kort ingaan op de argumenten van bezwaarmaker.

Reconstructie van de muur met misbakfels is niet onmogelijk. Dit vraagt om een geschikte partij die dit bijzondere gevelbeeld kan reconstrueren. Dat, dit met nieuwe misbakfels gebeurt, is geen probleem.

In de bouwhistorische verkenning met een interne waardestelling van Dick Zweers, een goede en bekende molenbouwhistoricus, wordt aan de misbakselmuur een indifferente waarde gegeven. Deze wordt na 1985 gedateerd en als nostalgisch en zonder historisch precedent omschreven. Dat de muur van na 1985 dateert neem ik aan. Om de muur als nostalgisch weg te zetten, doet me vreemd aan. In het rapport spreekt Zweers van de vele sporen die het gebruik van de molen in zijn verschillende verschijningsvormen kenmerken, zoals het gebruik van spoorrails. De classificering 'nostalgisch' zou dan ook kunnen gelden voor de gebruikte delen spoorrails. Nostalgisch hoeft dus niet per se minder waardevol te zijn.

Daarnaast betekent de classificatie zonder historisch precedent in dit geval weinig. De misbakselmuur is resultante van wijzigingen aan de molenbelt in het verleden, vermoedelijk ter versterking van de molenbelt. De oplossing met een misbakselmuur als bekleding van het talud is een bijzondere en daarmee ook waardevolle toevoeging. De molenbelt heeft zelf weinig historische waarde; deze is al eens afgegraven om er folie onder te leggen in verband met vochtproblemen in de molen. Vandaar dat ik mee kon gaan in de aanleg van de ontmoetingsruimte.

Over het kostenaspect kan ik alleen constateren dat bezwaarmaker de extra kosten aan zichzelf te wijten heeft. De misbakselmuur had niet weg hoeven.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op

www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Onze referentie

1418263

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,